

1131/2581 - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ نِسَاءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُنَّ حَزْبَيْنِ: فَحِزْبٌ فِيهِ عَائِشَةُ وَحَفْصَةُ وَصَفِيَّةُ وَسُودَةُ، وَالْحِزْبُ الْآخَرُ أُمُّ سَلَمَةَ وَسَائِرُ نِسَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَكَانَ الْمُسْلِمُونَ قَدْ عَلِمُوا حُبَّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَائِشَةَ، فَإِذَا كَانَتْ عِنْدَ أَحَدِهِمْ هَدِيَّةً يُرِيدُ أَنْ يُهْدِيَهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخْرَجَهَا، حَتَّى إِذَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَيْتِ عَائِشَةَ، بَعَثَ صَاحِبَ الْهَدِيَّةِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَيْتِ عَائِشَةَ، فَكَلَّمَ حِزْبُ أُمِّ سَلَمَةَ، فَقُلْنَ هَا: كَلِّمِي رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُكَلِّمُ النَّاسَ، فَيَقُولُ: مَنْ أَرَادَ أَنْ يُهْدِيَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَدِيَّةً فَلْيُهْدِهِ إِلَيْهِ حَيْثُ كَانَ مِنْ بِيُوتِ نِسَائِهِ، فَكَلَّمَتْهُ أُمُّ سَلَمَةَ بِمَا قُلْنَ فَلَمْ يَقُلْ هَا شَيْئًا، فَسَأَلَتْهَا، فَقَالَتْ: مَا قَالَ لِي شَيْئًا، فَقُلْنَ هَا: فَكَلِّمِيهِ، قَالَتْ: فَكَلَّمْتُهُ حِينَ دَارَ إِلَيْهَا أَيْضًا فَلَمْ يَقُلْ هَا شَيْئًا، فَسَأَلَتْهَا فَقَالَتْ: مَا قَالَ لِي شَيْئًا، فَقُلْنَ هَا: كَلِّمِيهِ حَتَّى يُكَلِّمَكَ، فَدَارَ إِلَيْهَا فَكَلَّمْتُهُ، فَقَالَ هَا: «لَا تُؤْذِينِي فِي عَائِشَةَ، فَإِنَّ الْوَحْيَ لَمْ يَأْتِنِي وَأَنَا فِي ثَوْبِ امْرَأَةٍ إِلَّا عَائِشَةَ». قَالَتْ: فَقَالَتْ: أَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مِنْ أَدَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ثُمَّ إِهْنَنَّ دَعَوْنَ فَاطِمَةَ بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَرْسَلَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَقُولُ: إِنَّ نِسَاءَكَ يَنْشُدْنَكَ اللَّهُ الْعَدْلَ فِي بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، فَكَلَّمْتُهُ. فَقَالَ: «يَا بَنِيَّةُ، أَلَا تُحِبِّينَ مَا أَحَبُّ؟» قَالَتْ: بَلَى، فَرَجَعَتْ إِلَيْهِنَّ فَأَخْبَرْتَهُنَّ، فَقُلْنَ: ارْجِعِي إِلَيْهِ، فَأَبَتْ أَنْ تَرْجِعَ، فَأَرْسَلْنَ رَيْتَبَ بِنْتِ جَحْشٍ، فَأَتَتْهُ فَأَعْلَظَتْ، وَقَالَتْ: إِنَّ نِسَاءَكَ يَنْشُدْنَكَ اللَّهُ الْعَدْلَ فِي بِنْتِ ابْنِ أَبِي قُحَافَةَ، فَفَرَعَتْ صَوْتَهَا حَتَّى تَتَاوَلَتْ عَائِشَةَ وَهِيَ قَاعِدَةٌ فَسَبَّهَا، حَتَّى إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيَنْظُرُ إِلَى عَائِشَةَ هَلْ تَكَلَّمُ، قَالَ: فَتَكَلَّمَتْ عَائِشَةُ تُرَدُّ عَلَى رَيْتَبَ حَتَّى أَسْكَنَتْهَا، قَالَتْ: فَظَنَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى عَائِشَةَ، وَقَالَ: «إِنَّهَا بِنْتُ

1131.2581. Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг аёллари икки гуруҳ эдилар. Бир гуруҳда Оиша, Ҳафса, Сафийя ва Савда, бошқа гуруҳда Умму Салама ва Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг бошқа аёллари бор эди. Мусулмонлар Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам Оишани яхши кўришларини аниқ билишар эди. Бирорталарида Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга ҳадя қилинадиган нарса бўлса, уни кечиктириб, қачон Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам Оишанинг уйида бўлсалар, ҳадя эгаси (ҳадясини) Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга деб Оишанинг уйига жўнатар эди. Умму Саламанинг гуруҳи гаплашиб олиб, унга: «Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга айтгин, одамларга «Ким Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга бирор ҳадя бермоқчи бўлса, қайси аёлларининг уйида бўлса ҳам, ҳадясини бераверсин», деб айтиб қўйсинлар», дейишди. Умму Салама у зотга уларнинг айтганини етказди. У зот унга ҳеч нарса демадилар. Улар ундан сўрашган эди, «Менга ҳеч нарса демадилар», деди. Улар унга: «У зотга гапирар», дейишди. У зот айланиб, яна унинг навбатига кирганларида яна гапирди. Унга яна бирор нарса демадилар. Улар ундан яна сўрашган эди, «Менга ҳеч нарса демадилар», деди. Улар: «То сенга гапиргунларича у зотга айтавер», дейишди. Айланиб, яна унинг навбатига кирганларида у зотга яна гапирди. Шунда унга: **«Оиша борасида менга озор берма, чунки Оишадан бошқа бирор аёлникида эканимда менга ваҳий келган эмас»**, дедилар. У: «Эй Аллоҳнинг Расули, сизга озор беришдан Аллоҳга тавба қиламан», деди. Кейин улар Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламнинг қизлари Фотимани чақириб, Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васалламга «Аёлларингиз Аллоҳни ўртага қўйиб, Абу Бакрнинг қизи хусусида адолат қилишингизни сўрашяпти», деб айтгани жўнатишди. У у зотга айтди. Шунда у зот: **«Қизалоғим, яхши кўрганимни яхши кўрмайсанми?»** дедилар. У: «Албатта», деди-ю, уларнинг олдига қайтиб, хабарни айтди. Улар: «У зотнинг олдига қайтиб бор», дейишди. У қайтиб боришга кўнмади. Шунда улар Зайнаб бинт Жаҳшни жўнатишди. У у зотнинг олдиларига келиб, қўполлик қилди: «Аёлларингиз Аллоҳни ўртага қўйиб, Ибн Абу Қуҳофанинг қизи хусусида адолат қилишингизни сўрашяпти» деб, овозини кўтариб юборди. Ҳатто ўтирган Оишага ҳам гап ташлаб, уни койиди. Шунда Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам гапирармикин, деган маънода Оишага қараб қўйдилар. Оиша ҳам Зайнабга жавоб қайтариб, ҳатто уни жим қилиб қўйди. Набий соллаллоху алайҳи васаллам Оишага қарадилар ва: **«Бу Абу Бакрнинг қизи-да»**, дедилар».

Бухорий айтади: «Охирги гап - Фотиманинг қиссаси Ҳишом ибн Урвадан ривоят қилинган бўлиб, у бир кишидан, у эса Зухрийдан, у эса Муҳаммад ибн Абдуррахмондан ривоят қилган».

Абу Марвон Ҳишомдан, у Урвадан ривоят қилади: «Одамлар ҳадялари учун Оишанинг кунини мўлжаллашар эди».

Ҳишом бир қурайшлик киши ва мавлоларидан бири орқали Зухрийдан, у Муҳаммад ибн Абдурраҳмон ибн Ҳорис ибн Ҳишомдан ривоят қилади: «Оиша розияллоҳу анҳо айтади: «Мен Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларида эдим, Фотима изн сўраб қолди...»

Изоҳ: Мазкур ҳадис аслида икки-уч бўлак ҳадиснинг жамланмаси бўлиб, ровийлар тарафидан бирлаштириб юборилган. Имом Бухорий бу ерда ҳадиснинг қайси қисми қайси йўл, санад билан ривоят қилинганини ёритиб бермоқда.

Манба: hadis.islom.uz

